

Saksdokument til møte i ATM-utvalget nr. 1 – 2024

Møtetid: Fredag 12. april kl. 0900-1130

Sted: Drammen rådhus, formannskapssalen

Forslag til dagsorden:

- Sak 01/24 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 02/24 Godkjenning av utkast til referat fra møte 15.12.2023
- Sak 03/24 Årsrapport 2023 Buskerudbyen
- Sak 04/24 Endring av navn på ATM-utvalget og ATM-rådet
- Sak 05/24 Mulig omdisponering av øremerkede midler til lavere billettpriser til andre virkemidler og tiltak for å oppnå nullvekstmålet
- Sak 06/24 Status- og orienteringssaker:
  - Nasjonal transportplan 2025-2036
  - Møte med samferdselsministeren 15. april
- Sak 07/24 Eventuelt

Buskerudbyen/Drammen, 12. april 2024

Kjell Arne Hermansen
leder ATM-utvalget

Vedlegg

1. Utkast til referat fra møte i ATM-utvalget 15.12.2023 (møte 04-2023)
2. Årsrapport 2023 Buskerudbyen
3. Buskerud fylkeskommune/Brakars presentasjon fra møte om busstilbudet 7. mars
4. Brev om busstilbudet fra ordførerne i Buskerudbysamarbeidet til Buskerud fylkeskommune 8. mars
5. Brev fra Buskerudbysamarbeidets til Samferdselsdepartementet 05.04.2024.
6. Brev fra Buskerudbysamarbeidet til Samferdselsdepartementet 29.02.2024.

Sak 01/24

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Forslag til beslutning:

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Sak 02/24

Godkjenning av referat fra møte 15.12.2023

Utkast til referat fra møte 15.12.2023 ATM-utvalget (nr. 4 – 2023). Se vedlegg 1.

Forslag til beslutning:

Referatet godkjennes.

Sak 03/24

Årsrapport 2023 Buskerudbyen

Saksframlegg beslutningssak

Organ:	Møtedato:	Saksnr.:
ATM-utvalget	12. april 2024	03/24
Administrativ styringsgruppe	5. april 2024	11/24
Fagrådet	21. mars 2024	11/24

Saksbehandler: Ingunn Larsen

Vår dato: 14.03.2024

Hva saken gjelder

Anbefale forslag til årsrapport 2023 for Buskerudbysamarbeidet (vedlegg 2) til videre behandling i kommunestyrene og fylkestinget.

Forslag til beslutning

Forslaget til årsrapport godkjennes og oversendes partnerne.

Bakgrunn

Buskerudbysamarbeidets årsrapport skal gi partnerne oversikt over aktivitetene, resultatene og økonomien i det foregående året. Årsrapporten synliggjør resultatene av de gjennomførte tiltakene, og dokumenterer at samarbeidet er viktig for samfunnsutviklingen i Lier, Drammen, Øvre Eiker og Kongsberg.

Byvekstavtale lar vente på seg, men underveis prioriteres satsinger som bygger opp under det lokale forhandlingsgrunnlaget. I løpet av 2023 har Buskerudbyen realisert en rekke prosjekter som gjør det mer attraktivt å gå, sykle og reise kollektivt, takket være belønningsavtalen med staten og en betydelig lokal innsats. Prioritering av tiltak er basert på handlingsprogram for belønningsmidler 2023-2025, vedtatt av ATM-utvalget.

Buskerudbyen har nådd nullvekstmålet for personbiltrafikken gjennom mange år, og gjorde det også i 2023 målt opp mot referanseåret 2016. Fra 2022 til 2023 økte imidlertid trafikkmengden med 0,5 %. Det er derfor grunn til følge utviklingen nøye framover. Antall kollektivreiser har økt kraftig de siste årene, og er nå på samme nivå som før pandemien.

Lokalvalget høsten 2023 har gitt ny politisk ledelse i samarbeidet som er samstemte om at videre samarbeid i Buskerudbyen er ønskelig og nødvendig.

Videre saksgang

Utkast til felles saksframlegg oversendes fra sekretariatet til kommunene og fylkeskommunen for videre behandling og godkjenning av årsrapporten.

Sak 04/24

Endring av navn på ATM-utvalget og ATM-rådet

Saksframlegg beslutningssak

Organ:	Møtedato:	Saksnr.:
ATM-utvalget	12. april 2024	04/24
Administrativ styringsgruppe	5. april 2024	13/24
Fagrådet	21. mars 2024	13/24

Saksbehandler: Gert Myhren

Vår dato: 02.04.2024

Hva saken gjelder

Betegnelsene ATM-utvalget og ATM-rådet er lite selvforklarende med hensyn til hvem medlemmene i disse gruppene er og hvilken rolle de har. For å gjøre dette lettere å kommunisere, foreslås det å

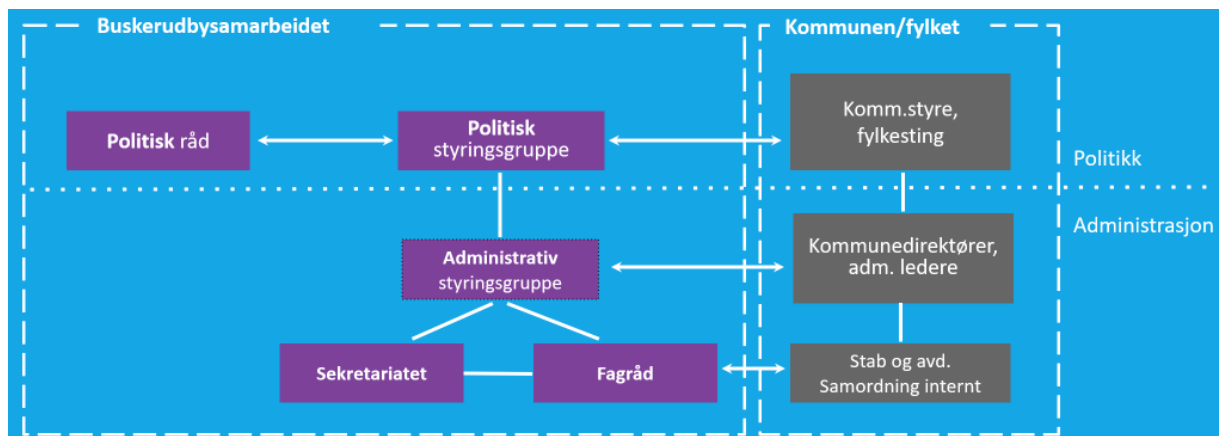
endre navnene til «Politisk styringsgruppe» og «Politisk råd». Endringen innebærer ingen endring i organiseringen av Buskerudbysamarbeidet, kun navneendring.

Forslag til beslutning

1. ATM-utvalget endrer navn til Politisk styringsgruppe.
2. ATM-rådet endrer navn til Politisk råd.

Bakgrunn

Av historiske årsaker har Buskerudbyen benyttet betegnelsene ATM-utvalget og ATM-rådet på de politiske gruppene i organiseringen av samarbeidet. ATM står for areal, transport og miljø. Dette er imidlertid en forkortelse mange ikke kjenner, og betegnelsene på de to gruppene kommuniserer ikke så godt hvilken rolle gruppene har i samarbeidet eller hvem som sitter i gruppene. Øvrige byområder bruker betegnelser som styringsgruppe, politisk styringsgruppe og politisk koordineringsgruppe. Vi foreslår å endre betegnelsene i Buskerudbyen til politisk styringsgruppe og politisk råd. Dette vil være betegnelser som i større grad kommuniserer hvem som sitter i gruppene og hvilken rolle gruppene har. Samtidig ligner betegnelsene mer på det andre byområder har. Navneendringene får ingen betydning for gruppenes funksjon i samarbeidet. Organisasjonsplanen for Buskerudbysamarbeidet vil med endringen se slik ut:

Sak 05/24

Mulig omdisponering av øremerkede midler til lavere billettpriser til andre virkemidler og tiltak for å oppnå nullvekstmålet

Saksframlegg orienteringssak

Organ:	Møtedato:	Saksnr.:
ATM-utvalget	12. april 2024	05/24
Administrativ styringsgruppe	5. april 2024	16/24

Saksbehandler: Gert Myhren

Vår dato: 05.04.2024

Hva saken gjelder

I 2024 mottar Buskerudbyen 23,2 mill. kr fra staten som er øremerket til reduserte billettpriser. I stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2025-2036 åpner regjeringen for å fjerne øremerkingen av midler fra staten i områdene med byvekstavtale. Buskerudbyen mener samme argumentasjon som legges til grunn for å ta bort øremerkingen i områder med byvekstavtale også er gyldig for byområder som mottar belønningsmidler. De varslede kuttene i busstilbudet har aktualisert spørsmålet om alternativ bruk av midlene som er øremerket til reduserte billettpriser. Derfor har Buskerudbyen bedt Samferdselsdepartementet om en avklaring av dette. Dersom Samferdselsdepartementet åpner for en alternativ bruk av midlene, kan det være aktuelt å omdisponere midlene til andre virkemidler/tiltak for å oppnå nullvekstmålet.

Bakgrunn

Buskerud fylkeskommune og Brakar orienterte i møte 7. mars 2024 om foreslåtte kutt i busstilbudet som følge av at fylkeskommunen må redusere sine utgifter (vedlegg 3). Av et totalt kutt på 250 mill. kr på fylkeskommunens budsjett i 2024, er 45 mill. kr foreslått som kutt i busstilbudet. Foreslåtte kutt innebærer både nedleggelse av busslinjer og reduksjon av antall avganger på andre linjer.

Buskerudbyen ga i brev av 8. mars innspill til de foreslåtte kuttene (vedlegg 4). Der ble blant annet følgende påpekt:

Buskerudbyen har i dag en av landets laveste priser for enkeltbillett innenfor én sone, såkalt bytakst. Dette er et meget positivt tiltak. Samtidig hjelper det lite med lave takster hvis bussen kommer svært sjelden eller ikke går i det hele tatt. Kommunene i Buskerudbyen mener derfor det må ses nærmere på om det er mulig å beholde mer av busstilbudet dersom man aksepterer en viss takstøkning. Som en del av dette vil det være naturlig å gå i dialog med staten om bruken av de øremerkede midlene til reduserte billettpriser (23,2 mill. kr i Buskerudbyen i 2024).

I Meld. St. 14 (2023-2024) Nasjonal transportplan 2025-2036, som ble lagt fram 22. mars, står følgende i kapittel 17.1.1 *Enklere finansieringsstruktur gir mer rom for målstyring*:

- «Øremerking av midler legger begrensninger for virkemiddelbruken som kan virke negativt på måloppnåelsen. Regjeringen legger til grunn at avtalepartene skal ha stor frihet til å vurdere hvilke virkemidler og tiltak som er nødvendige for å nå nullvekstmålet i det enkelte byområde.»
- «De øvrige tilskuddsordningene i byvekstavtalene slås sammen ved at belønningsmidler, tilskudd til reduserte billettpriser og tilskudd til mindre investeringer langs lokale veier samles i en ny tilskuddsordning, *Tilskudd til byvekstavtaler*.»

Buskerudbyen har foreløpig ikke byvekstavtale, men mottar belønningsmidler. Vurderingen om at «øremerking av midler legger begrensninger for virkemiddelbruken som kan virke negativt på måloppnåelsen» er like relevant for byområdene som mottar belønningsmidler som i de med byvekstavtale.

Med bakgrunn i dette har Buskerudbyen i brev av 5. april (vedlegg 5) bedt Samferdselsdepartementet om en snarlig avklaring knyttet til om midlene som i dag er øremerket til reduserte billettpriser kan benyttes til andre tiltak og virkemidler for å oppnå nullvekstmålet dersom

Buskerudbyen finner dette hensiktsmessig. I brevet bes det også om en avklaring av om disse midlene kan brukes til andre virkemidler/tiltak nå i 2024, eller om dette vil gjelde fra 2025.

Dersom Samferdselsdepartementet tillater annen bruk av midlene, kan det være aktuelt å omdisponere pengene fra å gå til lavere billettpriser til å gå til å opprettholde deler av busstilbudet som ellers vil måtte legges ned eller bli redusert. Dette vil å så fall bli fremmet som en egen sak når avklaringen foreligger.

Sak 06/24

Status- og orienteringssaker

Nasjonal transportplan 2025-2026

Regjeringen la 22. mars fram Meld. St. 14 Nasjonal transportplan 2025-2036. Kort om innholdet:

- Veiprosjekter i vårt område:
  - Holmenbrua: 1,3 mrd. kr statlige midler, ikke bompenger. Ikke prioritert første seks år
  - E134 Dagslett – E18, Vikar: Totalt 6,0 mrd. kr, 2,5 mrd. stat, 3,5 mrd. kr bompenger. Ikke prioritert første seks år
  - E134 Strømsåstunnelen: Ikke omtalt
- Statens vegvesens planportefølje:
  - «Planporteføljen består av strekningene regjeringen, ved tidspunktet for fremleggelsen av denne meldingen, vurderer at det er viktigst å bygge de neste tolv årene.» (s. 176)
  - «Statens vegvesen skal fortsette arbeidet med å optimalisere prosjektene og se etter løsninger som øker nytten og/eller reduserer kostnadene.» (s. 176)
  - «Statens vegvesen skal jobbe videre med å optimalisere prosjektene, med mål om å gjennomføre hele porteføljen i tolvårsperioden. Statens vegvesen skal gjennom årlige porteføljevurderinger anbefale eventuelle justeringer i prosjektenes omfang og rekkefølge for gjennomføring for best mulig måloppnåelse.» (s. 178)
- Buskerudbyen:
  - «Buskerudbyen og Grenland er også omfattet av ordningen med byvekstavtaler, men det er så langt ikke tatt stilling til når det kan være aktuelt å starte forhandlinger. De to byområdene har i dag belønningsavtaler.» (s. 234)
  - «Utover i planperioden vil det være aktuelt å invitere Buskerudbyen og Grenland til forhandlinger om byvekstavtaler. De to byområdene har i dag belønningsavtaler, og inntil videre legger regjeringen opp til å videreføre disse.» (s. 235)
- Byvekstavtaler: Enklere finansieringsstruktur gir mer rom for målstyring
  - «Finansieringen av byvekstavtalene består i dag av mange øremerkede tilskudd, og strukturen oppleves av mange som uoversiktlig og vanskelig å sette seg inn i. Øremerking av midler legger begrensninger for virkemiddelbruken som kan virke negativt på måloppnåelsen. Regjeringen legger til grunn at avtalepartene skal ha stor frihet til å vurdere hvilke virkemidler og tiltak som er nødvendige for å nå nullvekstmålet i det enkelte byområde.» (s. 228)

- «De øvrige tilskuddsordningene i byvekstavtalene slås sammen ved at belønningsmidler, tilskudd til reduserte billettpriser og tilskudd til mindre investeringer langs lokale veier samles i en ny tilskuddsordning, *Tilskudd til byvekstavtaler.*» (s. 228)
- På presskonferansen fikk samferdselsministeren spørsmål om det er krav om bompenger for å få byvekstavtale. Han svarte da: «Det er ikke et absolutt krav om bompenger, poenget er at man må ha bilrestriktive tiltak. Hvis ikke, så lykkes man ikke med nullvekstmålet. Og så må jo de lokale myndigheter svare ut om det er andre måter å nå det på».
- Tog:
  - «Det er ikke kapasitet til å bedre togtilbudet på strekningen Lier-Drammen-Kongsberg, noe som også begrenser godstogtilbudet vest for Drammen.» (s. 146)
  - Økning fra ett til fire tog i timen mellom Oslo og Tønsberg når ny stasjon i Drammen, dobbeltspor Drammen-Kobbervikdalen og dobbeltspor Nykirke - Barkåker kan tas i bruk. Planlagt innført i 2025. (Ingen nyhet, men følges opp.)
  - MULIG: Forlengelse av 10-minutters-systemet fra Asker til Drammen (s. 196)
  - MULIG: Nytt regiontilbud Drammen – Oslo S – Oslo lufthavn. Vil gi ni regiontog-avganger per time Drammen-Oslo S og Oslo S-Oslo lufthavn.
  - Ambisjon om universelt utformede stasjoner. Fram mot 2029 planlegger Bane NOR å prioritere oppgradering av stasjoner med mange reisende. Brakerøya og Drammen er blant de aktuelle stasjonene.

Møte med samferdselsministeren 15. april

Ordførerne og fylkesordføreren sendte 29.02.2024 brev til samferdselsdepartementet med forespørsel om møte med samferdselsministeren om videre prosess frem mot ny byvekstavtale (vedlegg 6). Samferdselsdepartementet har svart at Buskerudbyen kan få møte med ministeren 15. april.

Sak 07/24 Eventuelt